

مدرسه باید به محیط تحمل افکار دیگران و گسترش اخلاق تبدیل شود

رئیس‌جمهوری در مراسم بازگشایی مدارس و آغاز سال تحصیلی 96-97 با تاکید بر اینکه محیط مدارس ما باید محیط اخلاق و ادب باشد، اظهارداشت: باید در محیط مدرسه افکار دیگران را تحمل و به فکر دیگران احترام بگذاریم.

رئیس‌جمهوری در مراسم بازگشایی مدارس و آغاز سال تحصیلی 96-97 با تاکید بر اینکه محیط مدارس ما باید محیط اخلاق و ادب باشد؛ اظهارداشت: باید در محیط مدرسه افکار دیگران را تحمل و به فکر دیگران احترام بگذاریم. حجت‌الاسلام و امام‌المسلمین دکتر حسن روحانی دیروز در این مراسم که در هنرستان دخترانه شهید مدرس تهران برگزار شد، این پرسش را به عنوان پرسش مهر امسال مطرح کرد که چگونه باید در محیط مدرسه تحمل و احترام به افکار دیگران و اخلاق و ادب را تمرین کنیم؟

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه نواختن زنگ آغاز سال تحصیلی، شروع حرکت به سوی پله‌های جدید است، اضافه کرد: اگر 12 سال تحصیلی را 12 پله برای پیشرفت در نظر بگیریم، به معنای آن است که پس از پیمودن پله دوازدهم به سطحی از توانمندی و برخورداری از دانش برسیم که برای ورود به عرصه فعالیت، کار و تلاش در اجتماع آماده باشیم؛

دکتر روحانی اضافه کرد: ممکن است مسیر و ایام تحصیل برای برخی از دانش‌آموزان با سختی‌ها همراه باشد، اما قطعاً وقتی پس از پایان دوران تحصیل به این ایام نگاه کنید، خواهد دید که جزو بهترین روزهای زندگی شما بوده است.

رئیس‌جمهوری اظهار داشت: رابطه معلم با دانش‌آموزان و دانش‌آموزان با یکدیگر در چگونگی تربیت آنان در دوران تحصیل بسیار مؤثر است. اگر محیط مدرسه محیط امنی نباشد و دانش‌آموزان از رفتار همکلاسی‌های خود آزار ببینند، اگر دانش و استعداد بیشتر دانش‌آموزان آموزشی مایه فخر او به دانش‌آموزان دیگر شود، اگر شکل و قیافه یا لحن و لهجه و نوع راه رفتن و رفتار دانش‌آموزان آموزشی مایه تمسخر او شود، نتیجه آن می‌شود که این دانش‌آموزان تحت فشار روحی قرار گیرد و کلاس درس برای او امن نیست و در چنین شرایطی رفتار نامناسب معلم و احیاناً محیط عمومی و جامعه و خانواده نیز این ناامنی را برای دانش‌آموزان مضاعف می‌کند و در این شرایط درس خواندن برای دانش‌آموزان بسیار سخت و رنج‌آور خواهد بود؛

وی با اشاره به اینکه امروز نوجوانان و جوانان دانش‌آموزان و آموزگاران ما موفقیت‌های زیادی در عرصه‌های مختلف علمی و در جهان کسب کرده‌اند، خاطر نشان کرد: با این وجود وقتی به آنچه در صد سال اخیر، نگاه می‌کنیم می‌بینیم که نقائصی در عملکرد ما وجود دارد و نتوانسته‌ایم از منابع و سرمایه‌هایمان به بهترین نحو استفاده کنیم.

دکتر روحانی ادامه داد: امروز اگر دانش‌آموزان 12 سال تحصیلی ما را با یک دانش‌آموز کشور پیشرفته که او هم 12 سال تحصیل کرده، کنار هم قرار دهیم، می‌بینیم که داشته‌های او بیشتر از دانش‌آموزان ماست چرا که در مدارس ما بیشتر بر حفظیات تکیه شده است تا پرورش خلاقیت و مهارت‌ها.

رئیس‌جمهوری گفت: اگر در کتب درسی ما نیز به جای ارائه صرف حفظیات در ذهن دانش‌آموزان، سوال ایجاد شود، قطعاً دانش‌آموزان آموزشی پیدا می‌شوند که شاید به این سوالات پاسخی دیگر و حتی بهتر از پاسخ مؤلفان کتب درسی بدهند. مؤلفان کتب درسی ما باید این نکته را باور کنند که شاید برخی از دانش‌آموزان با ذهن‌های خلاق بتوانند پاسخی بهتر به برخی سوالات درسی بدهند و با طرح سوال در ذهن آنها و جمع‌آوری پاسخی جدید از دانش‌آموزان خلاق، کتب درسی سال‌های آینده را براساس این پرسش و پاسخی جدید تألیف کنند تا خلاقیت بیش از پیش در ذهن جوانان و نوجوانان کشورمان زنده شود. دکتر روحانی افزود: باید به گونه‌ای عمل کنیم که پس از 12 سال دانش‌آموزان ما به جای اینکه یک برگه کاغذ به عنوان مدرک دریافت کند، مهارت عملی کسب کرده باشد و حداقل در یک رشته مهارت و علاقه کافی برای اشتغال به کار داشته باشد.

رئیس‌جمهوری اظهار داشت: اولین درخواست من از آقای بطحایی حتی قبل از معرفی ایشان به عنوان وزیر به مجلس این بود که نظام آموزشی ما به گونه‌ای اصلاح شود که دانش‌آموزان آموزش‌دیده از دوره دوازده ساله تحصیلات ابتدایی و متوسطه حداقل یک کار و مهارت آموخته باشد تا اگر نخواست وارد دانشگاه شود، بتواند وارد بازار کار شود.

دکتر روحانی با بیان اینکه اصلاح نظام آموزشی بر این اساس وظیفه همه معلمان، مسئولان آموزشی، مؤلفان کتب درسی و دیگر مسئولان کشور است، اظهارداشت: شاید این انتقاد من مقداری تند باشد، اما اگر نگاهی به کتب درسی

دوران مدرسه امثال بنده در دهه‌های 30 و 40 بیندازیم، غیر از جلد و عکس و تغییرات شکلی مختصر، محتوای این کتب با کتب درسی امروز تفاوت چندانی ندارد؛

رئیس جمهوری ادامه داد: ما باید دانش‌آموز امروز را برای 12 سال بعد تربیت کنیم نه حتی برای امروز در حالی که نظام تحصیلی و کتب آموزشی امروز ما دانش‌آموزان را حتی برای امروز تربیت نمی‌کنند بلکه آنان را برای دیروز تربیت می‌کنند. از همه تلاش‌ها و زحماتی که برای تحصیل و تربیت دانش‌آموزان کشور کشیده می‌شود صمیمانه و خالصانه سپاسگزار می‌کنم اما باید قبول کنیم که این تلاش‌ها نیاز به تحول اساسی دارند.

دکتر روحانی با طرح این سوال که آیا جوانانی که از مدارس ما فارغ‌التحصیل می‌شوند افرادی مسئول، ماهر، خلاق و علاقمند به کار و تلاش در نتیجه آموزش‌ها و راهی شده به آنان در مدرسه هستند یا جوانانی که مقداری مطلب حفظ کرده اند که در اثر گذر زمان از یاد خواهند رفت، تصریح کرد: خواهش من و آنچه به عنوان سوال مهر امسال طرح خواهم کرد، این است که محیط مدارس و محیط آموزش را محیط تحمل نظرات و اندیشه‌های مختلف و متفاوت قرار دهیم، تا جوانانی تربیت کنیم که بهتر و بیشتر در خدمت تعالی کشور باشند.

رئیس جمهوری خاطر نشان کرد: اگر به حرف و نظر کسی خندیدیم یا آن را مسخره کردیم، یعنی تحمل نظرات و افکار دیگران را نداریم در حالی که تحمل نظر مخالف یکی از شروط اصلی ایجاد فضای مناسب برای پرورش ذهن‌های خلاق است. اگر از پاسخ و نظر متفاوت دانش‌آموز در مدرسه استقبال شد او برای بروز خلاقیتش جرأت می‌یابد و تشویق می‌شود و محیط مدرسه محیط احترام به خلاقیت، اخلاق و ادب می‌شود.

دکتر روحانی گفت: سوال مهر امسال این است که چگونه محیط مدرسه را به محیط تحمل افکار دیگران و احترام به نظرات مختلف و اخلاق و ادب تبدیل کنیم و چگونه و با چه سبکی ارتقاء اخلاق و ادب و کسب توان تحمل بالاتر را تمرین کنیم؟

رئیس جمهوری با اشاره به سخنی از حضرت علی(ع)، اظهار داشت: امام علی(ع) تأکید دارند که «ندانستن و سوال کردن عیب نیست و پرسیدن چه بسا که حسن است» و باید بر پایه صبر و تحمل پرسشگری را به نحو شایسته پرورش داده و به آن پاسخ مناسب دهیم که اگر محیط مدارس اینگونه شود، افرادی عالم‌تر، اندیشمندتر، خلاق‌تر، ماهرتر و علاقمندتر به فعالیت و تلاش در جامعه تربیت خواهند شد.

دکتر روحانی همچنین تأکید کرد: لازم است از فرصت و فضای مدارس برای یادگیری چگونگی استفاده مناسب از فضای مجازی استفاده کنیم چرا که فضای مجازی تیغ دو لبه‌ای است که می‌تواند زندگی ما را نابود کند و هم ما را در مسیر رشد و تعالی قرار دهد.

سیدمحمد بطحانی وزیر آموزش و پرورش هم در این مراسم و پیش از سخنان رئیس جمهوری با اشاره به اینکه هنوز تا تبدیل مدارس به عرصه پرورش خلاقیت فاصله داریم، گفت: متأسفانه تمرکز اداری و ساختاری آموزش و پرورش مسیر اجرای برنامه‌های اصلاحی آموزشی و پرورشی را کند کرده است و بهره‌وری نظام آموزشی همچنان پایین است.

وی اصلاح آموزشی و پرورشی کشور را اولین برنامه وزارت آموزش و پرورش دولت دوازدهم اعلام کرد و اظهار داشت: قطعاً استفاده از فناوری‌های جدید برای ارتقاء شاخص‌های مدیریتی در این عرصه مد نظر خواهد بود و در کنار آن اختیارات لازم برای اداره واحدهای آموزشی در محور شناسایی و رفع مشکلات با تفویض اختیارات لازم پیگیر خواهد شد.